

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛЬСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ПАТОФІЗІОЛОГІВ УКРАЇНИ

Другі наукові читання пам'яті професора Д. О. Альперна:
актуальні питання патологічної фізіології

*Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції*

м. Харків, 8–9 травня 2025 року

Харків – 2025

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛЬСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ПАТОФІЗІОЛОГІВ УКРАЇНИ**

**Другі наукові читання пам'яті професора Д. О. Альперна:
актуальні питання патологічної фізіології**

***Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції***

м. Харків, 8–9 травня 2025 року

**Харків
ХНМУ
2025**

УДК 616-092(082)

Д76

Затверджено
Вченою радою ХНМУ.
Протокол № 8 від 24.04.2025.

Редакційна колегія:

В. М'ясоєдов, В. Костевіч, Р. Вастьянов, А. Гоженко, С. Зяблицев, А. Лучинська,
Л. Руденко, М. Мирошніченко, О. Наконечна, В. Бібіченко, М. Кузнецова,
М. Ковальцова, М. Кучерявченко

Д76 Другі наукові читання пам'яті професора Д.О. Альперна: Актуальні питання патологічної фізіології : матеріали Міжнародної наук.-практ. конф. (м. Харків, 8–9 травня 2025 р.) / ред. кол. В. М'ясоєдов, В. Костевіч, Р. Вастьянов та ін. Харків : ХНМУ, 2025. 146 с.

У збірнику матеріалів міжнародної науково-практичної конференції представлено дані про історії патофізіології в Україні та світі; висвітлено результати комплексних клінічних та експериментальних досліджень щодо механізмів формування та розвитку типових патологічних процесів, хвороб та їх ускладнень, а також технологій їх діагностики, профілактики та лікування.

Матеріали конференції призначаються представникам наукових установ, закладів вищої освіти, молодим ученим, здобувачам вищої освіти та працівникам сфери охорони здоров'я.

Тексти тез доповідей представлено в авторській редакції.

УДК 616-092(082)

© Харківський національний
медичний університет, 2025
© Польське лікарське товариство, 2025
© Наукове товариство
патофізіологів України, 2025
© В. М'ясоєдов, В. Костевіч,
Р. Вастьянов та ін., 2025

ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ПОШИРЕННЯ ШКІРНИХ ДЕРМАТИТІВ Лещенко Д.С., Ващенко Ю.В., Кучерявченко М.О.	70
ЕПІТЕЛІАЛЬНИЙ БАР'ЄР КИШЕЧНИКА ЗА УМОВ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО СИСТЕМНОГО АВТОІМУННОГО УШКОДЖЕННЯ Й ЗАСТОСУВАННЯ РЕСВЕРАТРОЛУ І НАНОЧАСТИНОК СРІБЛА Литвиненко А.П.	71
ОСОБЛИВОСТІ БУДОВИ ВНУТРІШНЬООРГАННИХ АРТЕРІЙ СТОВБУРУ ГОЛОВНОГО МОЗКУ ЛЮДИНИ ЗРІЛОГО ВІКУ Лютенко М.А.	72
БОЙОВА ТРАВМА: ПАТОГЕНЕЗ Макаров В.В., Феськов В.М., Батюк Л.В., Чуприна М.В.	74
СИСТЕМНИЙ ХАРАКТЕР РЕВМАТОЇДНОГО АРТРИТУ: ПАТОФІЗІОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ТА КЛІНІЧНІ НАСЛІДКИ Масленнікова М.О., Сухарєва Л.П.	75
МОДЕЛЮВАННЯ ВПЛИВУ СТРЕС-ІНДУКОВАНОЇ ГІПЕРГЛІКЕМІЇ НА КАЛЬЦІЄВУ СИГНАЛІЗАЦІЮ ЦЕНТРАЛЬНОГО НЕЙРОНА Маслов В.Ю., Шипшина М.С., Федулова С.А., Веселовський М.С.	76
ВПЛИВ ФЕНФОРМІНУ НА РОЗВИТОК ОКСИДАТИВНОГО СТРЕСУ У ПЕЧІНЦІ ТВАРИН ЗА УМОВ АЛКОГОЛІЗАЦІЇ Микитенко А.О., Непорада К.С.	78
УЧАСТЬ СИГНАЛЬНИХ МОЛЕКУЛ В РЕГУЛЯЦІЇ ДИНАМІКИ ВНУТРІШНЬООЧНОЇ РІДИНИ У ТВАРИН В УМОВАХ МОДЕЛЮВАННЯ ГЛАУКОМНОГО ПРОЦЕСУ Михейцева І.М., Коломійчук С.Г., Сіроштаненко Т.І.	78
КЛІНІГОВА АКТИВНІСТЬ НЕЙТРОФІЛІВ ПОТОМСТВА, ЩО ПІДДАВАЛОСЯ В ПРЕНАТАЛЬНОМУ ПЕРІОДІ ВПЛИВУ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО МАТЕРИНСЬКОГО ХРОНІЧНОГО ЗАПАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ СЕЧОСТАТЕВОЇ СИСТЕМИ БАКТЕРІАЛЬНОЇ ЕТІОЛОГІЇ Мішин Ю.М.	80
ПРОБЛЕМА ДУМСКРОЛІНГУ СЕРЕД СТУДЕНТІВ ХНМУ Монакова О. С., Бойко І.С., Калінін Д.Е.	81
ЗАПАЛЬНА ВІДПОВІДЬ ПРИ ПОРАНЕННЯХ: РОЛЬ МЕДІАТОРІВ ТА ФАЗОВИЙ ПЕРЕБІГ Ніколенко Ю.В., Калініченко К.В., Сухарєва Л.П.	83
ВПЛИВ СУМІСНОГО ЗАСТОСУВАННЯ ВОРТІОКСЕТИНУ З ПРОТИСУДОМНИМИ ПРЕПАРАТАМИ НА ВИРАЖЕНІСТЬ МНЕСТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ ПРИ КІНДЛІНГ-ІНДУКОВАНИЙ МОДЕЛІ ХРОНІЧНОГО ЕПІЛЕПТОГЕНЕЗУ Остапенко І.О.	84
ПАТОФІЗІОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ ВИБУХОВИХ ТРАВМ: ВІД ЛОКАЛЬНИХ УШКОДЖЕНЬ ДО СИСТЕМНИХ ПОРУШЕНЬ (ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ) Павлов О.О., Кузнецова М.О.	86
ОСОБЛИВОСТІ КЛІТИННОЇ РЕГЕНЕРАЦІЇ ІНДУКОВАНИХ СКОПОЛАМІНОМ НЕЙРОДЕГЕНЕРАТИВНИХ ЗМІН ТКАНИНИ ГОЛОВНОГО МОЗКУ ЩУРІВ Павлова О.О., Лук'янова Є.М.	88
ДИНАМІКА НЕЙТРОФІЛЬНО-ЛІМФОЦИТАРНОГО ТА ЛІМФОЦИТАРНО- МОНОЦИТАРНОГО СПІВВІДНОШЕНЬ У ПЕРИФЕРИЧНІЙ КРОВІ ЗА ВТОРИННО ХРОНІЧНОГО ЗАПАЛЕННЯ НА ТЛІ ЗАСТОСУВАННЯ ІНГІБІТОРА ТРОМБІНУ Павлова О.О., Шевченко В.О.	89

реакції метаболічної активності нейтрофілів у щурів, що піддавалися в пренатальному періоді впливу експериментального материнського хронічного запального процесу сечостатевої системи бактеріальної етіології.

Ключові слова: кілінгова активність нейтрофілів, потомство, хронічний материнський запальний процес сечостатевої системи.

Література:

1. Naskar M., & Choi H.W. (2024). A Dynamic Interplay of Innate Immune Responses During Urinary Tract Infection. *Immune network*, 24(4), e31. <https://doi.org/10.4110/in.2024.24.e31>.
2. Tsai Z., Carver K.A., Gong H.H., Kosai K., Deng J.C., & Worley M.J. (2023). Detailed Mechanisms Underlying Neutrophil Bactericidal Activity against *Streptococcus pneumoniae*. *Biomedicines*, 11 (8), 2252. <https://doi.org/10.3390/biomedicines11082252>.
3. Shrestha S., & Hong C.W. (2023). Extracellular Mechanisms of Neutrophils in Immune Cell Crosstalk. *Immune network*, 23 (5), e38. <https://doi.org/10.4110/in.2023.23.e38>.
4. Vega-Perez A., Villarrubia L.H., Godio C., Gutierrez-Gonzalez A., Feo-Lucas L., Ferriz M., Martinez-Puente N., Alcain J., Mora A., Sabio G., Lopez-Bravo M., & Ardavin C. (2021). Resident macrophage-dependent immune cell scaffolds drive anti-bacterial defense in the peritoneal cavity. *Immunity*, 54 (11), 2578–2594.e5. <https://doi.org/10.1016/j.immuni.2021.10.007>.
5. Xiuhua Guo, Fuzhong Xue. (2024). Textbook of Medical Statistics. *Zhengzhou University Press*. XII. e220. <https://doi.org/10.1007/978-981-99-7390-3>.

ПРОБЛЕМА ДУМСКРОЛІНГУ СЕРЕД СТУДЕНТІВ ХНМУ

Монакова О. С., Бойко І.С., Калінін Д.Е.

Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. В умовах активного користування соціальними мережами та цифровими технологіями молодь усе частіше стикається з думскролінгом – звичкою надмірно довго переглядати новини, особливо негативного характеру, що може викликати тривожність, стрес і емоційне виснаження. Згідно з даними Гарвардської медичної школи, 68 % користувачів соцмереж відчувають підвищений рівень тривожності через надмірний перегляд новин, а 55 % повідомляють про труднощі із засинанням через цей процес.

В умовах сучасних кризових подій, таких як війна, пандемія COVID-19 та соціально-економічна нестабільність, студент може витратити значну кількість часу на перегляд новин, щоб відчувати себе в безпеці, однак це навпаки підвищує ризики розвитку психологічних розладів. Особливо це стосується студентів Харківського національного медичного університету (ХНМУ), оскільки їхнє перебування в регіоні, що межує з активною зоною бойових дій, робить інформаційний простір особливо напруженим. Студенти змушені стежити за новинами не лише через загальний інтерес, а й для власної безпеки, що спричиняє підвищене емоційне навантаження та збільшує ризик психологічних розладів.

Мета. Визначити розповсюдженість думскролінгу серед студентів ХНМУ, наслідків його впливу на їх психічне здоров'я та дослідити шляхи подолання цієї проблеми.

Матеріали та методи: проведено крос-секційне епідеміологічне дослідження шляхом опитування студентів у дистанційному режимі, використовуючи онлайн-платформу Google Forms. В опитуванні взяли участь 90 студентів ХНМУ різних курсів. Дослідження проводилось у період з 03.03.2025 по 12.03.2025. Середній вік студентів склав $20,2 \pm 1,4$ роки, серед респондентів було 74 жінки та 16 чоловіків. Більшість респондентів проживають у Харківській, Київській, Дніпропетровській областях, проте 15 % опитаних знаходяться за кордоном. Опитувальник складався з чотирьох частин, які містили питання з одним варіантом відповіді, з декількома відповідями та відкриті питання. Перша частина опитувальника включала в себе 11 питань, які були направлені на збір загальної інформації. Друга частина анкети включала в себе 5 питань, спрямованих на з'ясування впливу новин на якість сну. Третя частина анкети містила в собі 9 питань, відповіді на які дозволяли оцінити вплив думскролінгу на психічний стан студента. Четверта частина опитувальника мала в своєму складі 4 питання, спрямованих на визначення методів боротьби з думскролінгом.

Результати. Аналіз отриманих відповідей на першу частину питань показав, що 28,89 % студентів ХНМУ починають свій день із перегляду тривожних новин, що свідчить про значний рівень інформаційної залежності. Оцінюючи тривалість часу, який студенти витрачають на перегляд новин, 48,9 % респондентів зазначили, що проводять у стрічці новин від 5 до 10 хв, 18,89 % переглядають новини протягом 10–20 хв, водночас 6,67 % студентів витрачають понад 1 год на перегляд новин. Зокрема, здобувачів цікавлять новини про війну (70 %) та політику (42 %). Також було встановлено, що найбільша кількість студентів, яка піддається впливу думскролінгу, мешкає у Харківській області, їх частка склала 52 %.

Проаналізувавши отримані відповіді на питання другої частини опитувальника, ми визначили, що серед опитаних 13,3 % студентів відзначили, що у них з'явилися нічні кошмари або епізоди нічного паралічу внаслідок прокручування стрічки новин. Погіршення якості сну через перегляд новин зафіксували 43,3 % студентів, тобто майже половина респондентів безпосередньо відчувала негативний вплив думскролінгу на свій відпочинок. Наявність безсоння, пов'язаного з новинами, зазначили 17,8 % студентів, що означає, що кожен шостий респондент має труднощі із засинанням через постійний перегляд новинного контенту. Середня оцінка якості сну серед студентів склала 3,5 бала за 5-бальною шкалою. При оцінці впливу новин на якість сну, було встановлено, що 58,9 % студентів вважають, що вплив новин на сон становить 10–30 %, ще 25,6 % респондентів оцінюють цей вплив у межах 40–60 %.

Аналіз відповідей на питання третьої частини анкети виявив, що 15,6 % респондентів зазначили, що переживали панічні атаки після перегляду новин, а 68,9 % відчували підвищену тривожність через негативний інформаційний фон. Середній рівень тривоги серед студентів склав 2,47 бала за 5-бальною шкалою, що свідчить про середньо-високий рівень емоційного напруження. 67,8% студентів оцінили вплив новин на свою тривожність у межах 10–30 %, 21,1 % – у межах 40–60 %, а ще 6,7 % вважають, що новини впливають на їхню тривогу на 70–90 %. Водночас 45,6 % респондентів почуваються психічно виснаженими через постійну тривогу, гнів або страх від перегляду негативних новин. Крім того, 15,6 % студентів відзначили, що відчують неповноцінність, якщо довго не переглядають новини. Окрему проблему становить нав'язливе бажання стежити за новинним контентом: 20 % респондентів мають компульсивну потребу постійно перевіряти новини, щоб бути в курсі всіх подій. Це може свідчити про формування інформаційної залежності. При цьому 45,6 % студентів відчують зростання психічної напруги через безперервний перегляд новин, а 51,1 % мають проблеми з концентрацією уваги, що може негативно впливати на їхню навчальну діяльність.

Відповіді на питання четвертої частини анкети свідчать, що 82,2 % опитаних усвідомлюють негативний вплив постійного перегляду новин на здоров'я. 5,6 % зверталися до спеціаліста з приводу психічних розладів, що виникли внаслідок постійного перегляду новин. У двох випадках було встановлено діагноз «посттравматичний стресовий розлад» та в одному випадку «тривожний розлад». У якості варіантів боротьби з думскролінгом респонденти зазначили, що для них актуальні наступні методи: зміна спектру уваги на інше – 84,2 %; видалення інформаційних джерел – 37,8 %; відмова від гаджетів – 23,3 %.

Висновки. Проведене нами дослідження підтвердило, що думскролінг є поширеною проблемою серед студентів ХНМУ, яка негативно впливає на їхній емоційний стан, психічне здоров'я та якість сну. Надмірний перегляд новин спричиняє тривожність, емоційне виснаження, проблеми із засинанням та труднощі з концентрацією уваги. Попри усвідомлення негативних наслідків, багато студентів мають нав'язливу потребу постійно перевіряти новини, що може свідчити про формування інформаційної залежності. Водночас лише незначна частина респондентів звертається по професійну допомогу. Важливим є пошук ефективних методів боротьби з думскролінгом. Найбільш дієвими підходами виявилися свідоме обмеження споживання новин, перемикання уваги на інші заняття та зменшення часу використання цифрових пристроїв. Результати підкреслюють необхідність підвищення обізнаності студентів щодо впливу інформаційного перевантаження та розвитку навичок управління власним медіаспоживанням.

Ключові слова: думскролінг, залежність, новини, тривога, сон.

Наукове видання

**Другі наукові читання пам'яті професора Д. О. Альперна:
актуальні питання патологічної фізіології**

*Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції*

м. Харків, 8–9 травня 2025 року

Відповідальний за випуск М.С. Мирошніченко

Формат А4. Ум. друк. арк.18,25.

Редакційно-видавничий відділ ХНМУ,
пр. Науки, 4, м. Харків, 61022
izdatknmurio@gmail.com
vid.redact@knmu.edu.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавництв,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції серії ДК № 3242 від 18.07.2008 р.